

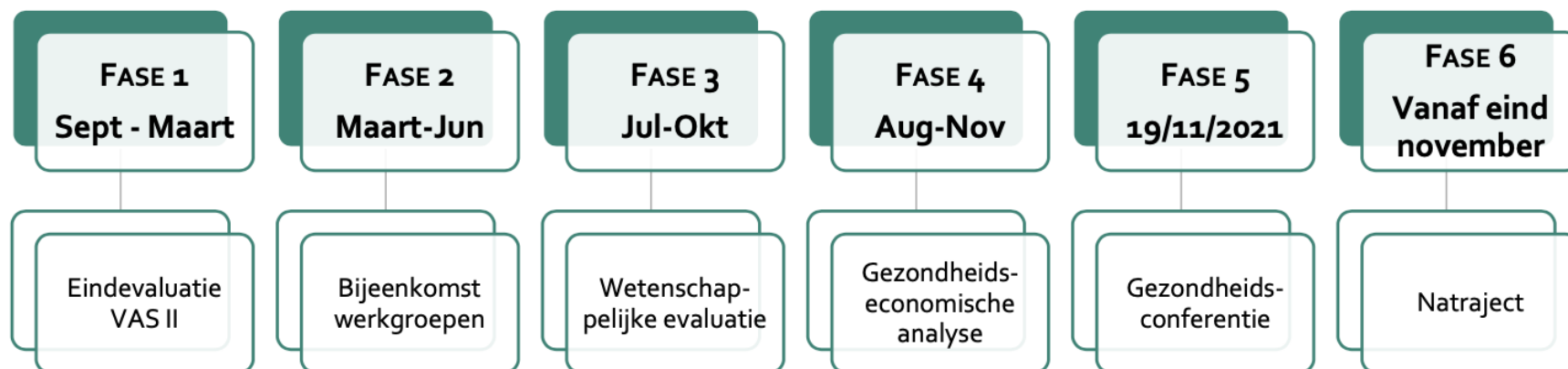

Vlaamse
Regering

VLESP | Vlaams
Expertisecentrum
Suicidepreventie

Voorstel tot de Gezondheidsdoelstelling voor VAS III

Overzicht van het traject VAS III

Eindevaluatie Gezondheidsdoelstelling VAS II

- ▶ **2002 al eerste gezondheidsconferentie**
- ▶ **VAS I (2006-2010)**
  - Gezondheidsdoelstelling: "De sterfte door zelfdoding bij mannen en vrouwen moet tegen 2010 verminderd zijn met 8% ten opzichte van 2000."
  - Doelstelling gehaald
- ▶ **VAS II (2012-2020)**
  - Gezondheidsdoelstelling: 'De sterfte door zelfdoding bij mannen en vrouwen moet tegen 2020 verminderd zijn met 20% ten opzichte van 2000.'
  - Eindevaluatie januari 2021 afgerond

Evaluatie Gezondheidsdoelstelling VAS II

▶ Gezondheidsdoelstelling gehaald:

→ 26% minder suicides op basis van cijfers 2018 tov referentiejaar 2000
(Bron: Agentschap Zorg en Gezondheid)

▶ Suicidepreventie werkt!

→ Weinig verschil mannen-vrouwen
→ Mannen: daling van 26%
→ Vrouwen: daling van 31%

geslacht	2000	2005	2010	2015	2017	2018
totaal	20,2	18,6	17,2	16,3	14,9	14,9
Mannen	30,6	28,7	25,8	23,9	22,2	22,6
Vrouwen	11,2	9,8	9,3	9,1	8,3	7,71

Direct gestandaardiseerd sterftecijfer (ASR-E) door zelfdoding (per 100.000 inwoners), Vlaams Gewest, 2000, 2005, 2010, 2015, 2017 en 2018 (Bron: Agentschap Zorg en Gezondheid)

Evaluatie Gezondheidsdoelstelling VAS II

▶ **Gezondheidsdoelstelling gehaald**

- Vrouwen 30-44 (-46%)
- Mannen 16-29 (-41%)
- Mannen 75+ (-37%)
- Vrouwen 60-74 (-34,2%)
- Vrouwen 75+ (-30%)
- Mannen 30-44 (-28,5%)

▶ **Gezondheidsdoelstelling niet gehaald:**

- Mannen en vrouwen 45-59jr; bij vrouwen daling van 18% en mannen 11%
- Vrouwen 16-29 jaar: daling van 16%
- Mannen 60-74 jaar: daling 19%

Evaluatie Gezondheidsdoelstelling VAS II

- ▶ **Conclusie: Gezondheidsdoelstelling gehaald, wel rekening houden met bepaalde leeftijdsgroepen**
  - Eerder uitzonderlijk in vergelijking met andere landen; meeste halen target niet (enkel Japan en VS in de jaren '90; Fox et al, 2020)
  - Vergelijking internationaal:
    - × VS 2000-2018 stijging suïciderate met 37,6%;
    - × Nederland tss 2008-2017 stijging met 40%;
    - × UK hoogste suïcidecijfers in 2018 en 2019 sinds 2000;

MAAR nog steeds bijna 3 zelfdodingen en 25 pogingen per dag in Vlaanderen.
Suïcidepreventie blijft zeer nodig!

Noden voor VASIII

- ▶ Aparte strategie rond (snellere) registratie
- ▶ Specifieke methodieken voor suïcidale jongeren
- ▶ Kortdurende interventiemethodiek voor suïcidale personen
- ▶ Meer aandacht en acties voor de setting werk
- ▶ Specifieke methodieken rond (snelle) postventie
- ▶ Blijvend belang van stigma doorbreken / bevorderen hulp zoeken
- ▶ Strategie / meer acties rond beperken van middelen
- ▶ Aansluiting tussen laagdrempelige (online) hulp en reguliere hulpverlening

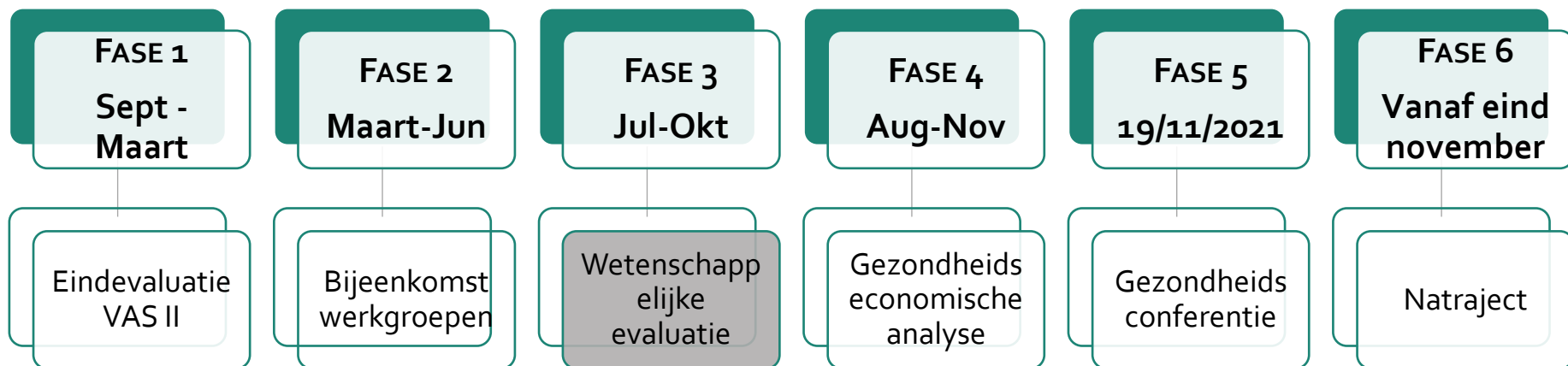
Werkgroepen

Focus op concrete acties

- ▶ Actie is suïcidespecifiek
- ▶ Actie past binnen de vooropgestelde strategieën
- ▶ Actie is wetenschappelijk onderbouwd (VLESP)
- ▶ Actie is kosteneffectief (gezondheidseconomisch team)
- ▶ Actie is haalbaar en implementeerbaar
- ▶ **Resultaat: 55 voorstellen voor nieuwe acties**

Traject naar VASIII

3e Vlaamse Actieplan Suïcidepreventie (2022-2030). Voorstel

Gezondheidsdoelstelling

DE STERFTE DOOR ZELFDODING BIJ
MANNEN EN VROUWEN MOET
TEGEN 2030 VERMINDERD ZIJN

-10%

De 6 strategieën

1 Suïcidepreventie bij de hele bevolking

2 Deskundigheidsbevordering

3 Suïcidepreventie bij kwetsbare groepen

4 Preventie bij suïcidale personen & ondersteuning naasten

5 Postventie na suïcide & ondersteuning nabestaanden

6 Onderzoek, monitoring cijfers, evaluatie actieplan

SAMEN KUNNEN WE ZELFDODING VOORKOMEN

Strategie 1: Suïcidepreventie in de hele bevolking

▶ **Continuerende acties waaronder**

→ Mediarichtlijnen, online platform NokNok, Eerste Hulp Bij Psychische Problemen (EHBP – Rode Kruis) ...

▶ **8 nieuwe actievoorstellen waaronder:**

→ Deskundigheidsbevordering en psycho-educatie rond medicatiebeheer

→ Mentaal welbevinden in het onderwijs (lager, secundair, hoger)

Strategie 2: Deskundigheidsbevordering van professionelen en sleutelfiguren

- ▶ **Continuerende acties waaronder:**
  - Ondersteunings- en vormingsaanbod voor professionals en sleutelfiguren; preventierichtlijnen zoals suïcidepreventiereflex
- ▶ **4 nieuwe actievoorstellen waaronder:**
  - (Regionale) deskundigheidsbevordering ikv vermaatschappelijking van de suïcidepreventie
  - Deskundigheidsbevordering en ondersteuning van toekomstige professionals rond geestelijke gezondheidsbevordering en suïcidepreventie

Strategie 3: Suïcidepreventie bij kwetsbare groepen

▶ **Continuerende acties waaronder:**

- Serious game Silver voor jongeren
- Websites Lumi.be/lgbt en gendervonk.be

▶ **9 nieuwe actievoorstellen waaronder:**

- Het versterken van het mentaal welbevinden bij werkzoekenden
- Naar een sterkere suïcidepreventie voor ouderen
- Inzetten op suïcidepreventie bij mannen

Strategie 4: Preventie bij suïcidale personen en ondersteuning naasten

▶ **Continuerende acties waaronder:**

- Platform Zelfmoord1813 met alle online tools (BackUp, Think Life,...)
- Zelfmoordlijn 1813
- Zorg na een poging
- Toekomstgerichte training voor suïcidale personen

▶ **15 nieuwe actievoorstellen waaronder:**

- Multidisciplinaire richtlijn en e-learning voor detectie en behandeling van suïcidaal gedrag bij kinderen en jongeren
- Optimale bereikbaarheid van de Zelfmoordlijn 1813

Strategie 5: Postventie na suïcide en ondersteuning nabestaanden

▶ **Continuerende acties waaronder:**

→ Werkgroep Verder: aanbieden laagdrempelige informatie en hulp aan nabestaanden en organiseren lotgenotencontact

▶ **5 nieuwe actievoorstellen waaronder:**

→ Deskundigheidsbevordering van hulpverleners inzake postventie

→ Individueel lotgenotencontact voor nabestaanden na zelfdoding

Strategie 6: Onderzoek naar suïcidaliteit, monitoring van cijfers, evaluatie actieplan

Continuerende acties:

Registratie van suïcidepogingen in Vlaanderen

4 nieuwe actievoorstellen waaronder:

Uitbreiding registratie naar acute suïcidale gedachten

Kwalitatief onderzoek naar de beleving van blootstelling aan suïcide gerelateerde content in de media bij mensen met suïcidale gedachten

Invulling noden vanuit VAS II

- ▶ **Aparte strategie rond (snellere) registratie**
  - Opgenomen in Strategie 6
- ▶ **Specifieke methodieken voor suïcidale jongeren**
  - Specifieke acties gericht naar suïcidale jongeren
- ▶ **Kortdurende interventiemethodiek voor suïcidale personen**
- ▶ **Meer aandacht en acties voor de setting werk**
  - Samenwerking beleidsdomein Werk
- ▶ **Specifieke methodieken rond (snelle) postventie**
  - Opgenomen in Strategie 5
- ▶ **Blijvend belang van stigma doorbreken / bevorderen hulp zoeken**
  - Opgenomen in Strategie 1, bijv. campagne gericht naar mannen, campagnes van Te Gek
- ▶ **Strategie / meer acties rond beperken van middelen**
  - Opgenomen in Strategie 1, ism Vlaams Apothekers Netwerk
- ▶ **Aansluiting tussen laagdrempelige (online) hulp en reguliere hulpverlening**
  - Opgenomen in Strategie 4

Verdere concretisering samenwerking met andere beleidsdomeinen

Strategie	BD Werk	BD Onderwijs	BD Jeugd en Media
<i>S1. Suïcidepreventie gericht op de hele bevolking</i>	☒	☒	☒
<i>S2. Deskundigheidsbevordering bij professionelen en sleutelfiguren</i>	☒	☒	☒
<i>S3. Suïcidepreventie bij kwetsbare groepen</i>	☒	☒	☒
<i>S4. Preventie bij suïcidale personen en ondersteuning naasten</i>			
<i>S5. Postventie na suïcide en ondersteuning nabestaanden</i>	☒	☒	☒
<i>S6. Onderzoek, monitoring, evaluatie</i>	☒		☒

Natraject

- ▶ Concretiseren engagementen en voorstellen
- ▶ Voorleggen VASIII aan Vlaams Parlement en Vlaamse Regering